

KURJER KRAKOWSKI.

D. 20 marca. 1855.

PIĄTEK.

Nr 65

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczysto po południu.

Umarli dwaj pobożni mężowie Dominik kanclerz i Rudolf prowincyał Dominik: r. 1519.

Austria. Gazeta Augsburska mówi: dnia 4 marca po południu N. Cesarz Ferdynand naradzał się z wszystkimi członkami Rady państwa, poczem wyprawiono wielu gońców. Przestrzeganie wszystkich formalności, których początek nowego rządu wymaga, i rozmaite nowe rozporządzenia, od tego nieodłączne, niedają prawie ani chwili spoczynku ministrom, i przy natłoku zatrudnień nakazują podwójną czynność. Wszystkie osoby w rozmaitych ministeriach dzień i noc pracują w biurach. N. Cesarz zdaje się ubiegać w gorliwość z swymi ministrami i przykładając się osobiście do pierwszego spraw biegu. Naśladuje on ś. p. swojego ojca, który zwykł mawiać: „Každy musi pełnić swoją powinność, ja równie jak ostatni w państwie przykładając się do dobra powszechnego, z tą jedynie różnicą, że ja jako Cesarz muszę przodkować dobrym przykładem.“ Tak w istocie bywało; N. Cesarz Franciszek wstawał o 5tej, zajmował się zaraz pracą, czytał i podpisywał podane pod Jego rozstrzygnięcie sprawy, potem udzielał posłuchania, lub naradzał się z ministrami. Tak właśnie zamierza postępować teraźniejszy N. Cesarz Ferdynand, i pierwsze dni Jego rządów już okazują, czego Austria ma po Nim

oczekiwać, i z jaką ufnością może wyglądać przyszłości. Giełda kupaiecka, która podczas słabości N. Cesarza Franciszka, trwożą przejęta była, już wraca do spokojności. Papiery idą w górę, w krótko staną na dawnej stopie i najlepiej przekonają, jak niesłuszną była obawa, którą tak porywczo rozgłoszono. (G.P.S.)

Taż gazeta mówi: „Wiadomość o śmierci N. Cesarza Franciszka sprawiła głębokie wrażenie w Węgrzech, nadeszła właśnie do Prezburga, gdy stany sejmowe odbywały narady. Powszechny smutek ogarnął zaraz wszystkich i postanowiono jednomyślnie przerwać posiedzenie; deputowani rozeszli się i zdawali się być wzruszeni mocno tym wypadkiem. Wszyscy członkowie sejmu dali w tym zdarzeniu wyraźne dowody przywiązania, gdyż nalegali, aby wystąpić deputacją do Wiednia z wynurzeniem żalu węgierskiego narodu nad tą bolesną stratą, i teraźniejszemu Władcy złożyć zapewnienia wierności. W Siedmiogrodzie równie ten skon jest żalowany jak w Węgrzech, gdyż Siedmiogrodzianie mają w żywej pamięci rzetelność, dobroć i gorliwość o ich dobro zmarłego Cesarza. — Jak dalece N. Cesarza Franciszka obchodził los Siedmiogrodu, dowo-

dzi ta okoliczność, iż w czasie ostatniej słabości kazał sobie donosić o stanie tej prowincyi, i dawał rozporządzenia względem zaprowadzenia stosownych ulepszeń w sprawach tego księstwa. — Nigdy zmarły Monarcha nie spuścił z oka dobra swych ludów; na 40 godzin przed swoją śmiercią zapisał cały arkusz papieru, uwagami nad ulepszeniem bytu swoich poddanych. (G.P.S.)

Prusy. Donoszą z Poznania 10 marca. W okolicach Kalisza pracują z nadzwyczajną gorliwością nad przygotowaniem wszystkiego do nadchodzących wielkich obrotów wojskowych, i do przyjęcia znakomych osób. Przy Biskupicach Smolone zwanych, wytknięto obóz długiej i pół mili i szeroki i pół mili nad granicą Pruską. Obóz, składający się z wielkich namiotów, przed końcem Lipca ma być ukończony.

Niemcy. W Dreźnie dnia 10 b. m. odbyło się żałobne nabożeństwo za ś. p. N. Cesarza Franciszka. W stolicy Bawaryi rozbiegła się wieść, że granice Szwajcaryi ze strony Austrii, Bawaryi i królestwa Wirtemberskiego zostały zamknięte, z powodu zamierzonego napadu przez wychodźców niemieckich.

Francya. Skład nowego ministerium ma być następny: Marszałek Soult ministrem wojny i prezesem rady ministrów; hrabia Molé, ministrem spraw zagranicznych; p. Barante ministrem spraw wewnętrznych, pan Pelet de la Lozere, ministrem oświecenia; p. Karol Dupon, ministrem handlu. Z dawnych pozostałi Admirał Duperré ministrem ma-

rynarki i Persil minister sprawiedliwości. Sebastiani niechciał wcale przyjąć ministerstwa i odjeżdża wkrótce do Londynu. — Dzienniki Paryżkie gniewają się bardzo że St. Aulaire siedzi w Paryżu zamiast udać się do Wiednia, gdzie jego obecność teraz jest bardzo potrzebna. — Nim odebrano smutną wiadomość o skonie ś. p. N. Cesarza Franciszka, ciekawość była posunięta do najwyższego stopnia względem wiadomości z Wiednia. Angielski poseł w ciągu jednego dnia, posyłał kilkakrotnie do pana Thiers z zapytaniem, czy nie odebrał o tym wypadku depeszy telegraficznej. Pan Thiers dawał ciągle przeczącą odpowiedź; co tem większą ciekawość wzbudzało.

— Z powodu skonu N. Cesarza Franciszka, Ludwik Filip będzie nosił żałobę przez 2 miesiące. — Gazeta Francuzka tak mówi o nowych ministrach: „Jest rzeczą niewątpliwą, iż amnestja, jak przed 3 miesiące była teraz głównym przedmiotem przy wyborze ministrów, i to pytanie, jak wczasy trzechdniowego ministerjum, postanowiono rozwiązać w sposób korzystny dla więźniów politycznych. Lubo lista nowych ministrów już ogłoszona, zdaje się jednak, że się nie wszyscy utrzymają. Już mówią, że pan Molé wacha się i nowe warunki kładzie, i że Barante, który pod tym warunkiem chce wejść do ministerjum, jeżeli Molé będzie jego członkiem, zamysła opuścić swoich przyjaciół. Czy wreszcie to ministerjum pozyska większość dla siebie w izbie deputowanych? Rzecz bardzo wątpliwa; niemniej w niem mężów z wiel-

kiemi talentami." Inne dzienniki mówią, że mianowani ministrowie niezgadzają się wcale względem sprawy Amerykańskiej. Marszałek Soult, podzielając zdanie króla, chce aby nowe ministerjum przyjęło uchwałę o 25 milionów, i oświadczyło Izbie deputowanych, że z tej sprawy robi pytanie gabinetu, t.j. że od niego byt ministerjum zależy; Molé i Pelet chcą tę sprawę oddać Izbie, aby na siebie przyjęła odpowiedzialność, i oświadczyć jej, że Rząd zdaje się na jej mądrość w rostrzygnięciu tej sprawy. Lista nowych ministrów zostanie wkrótce ogłoszoną urzędownie. Wiele dzienników utrzymuje, że p. Dupin nie miał żadnego wpływu na utworzenie nowego ministerjum, że go nie pochwała, a że brat jego został ministrem, to uczyniono jedynie dla pozyskania prezesa izby. (G. P. S.)

Anglia. Kurier londyński mówi: „Nieulega już żadnej wątpliwości, że X. Wellington wynurzył nie tylko życzenie, ale i gotowość do wystąpienia z ministerjum. Inne dzienniki podobnie utrzymują i sądzą, że książę Richemond i Stanley zostaną ministrami; hr. Aberdeen obejmie ministerstwo spraw zagranicznych w miejsce Wellingtona. — Wyborcy jednej części Londynu wyprawili deputacją do Pana Burdett z zapytaniem, dla czego nie głosował wcale ani za Aberkrombym, ani za adresem do króla, gdy go na ten cel wybrali. P. Burdett zgniwał się mocno i uskarżał, że go codzień deputacyami niepokoją. Wyborcy oświadczyli, że go wezwiały aby swą godność złożył.

Prośba o nieuważnienie wyborna Okonela i p. Ruthven jest tak długa, jaka jeszcze nigdy Parlamentowi podaną niebyła. Przeszło 500 świadków ma być słuchanych w tej sprawie dnia 19. b. m. W jednym kościele londyńskim odbyło się posiedzenie ludu, na którym uchwalono prośbę do izby niższej, aby dotąd ani grosza nie przyrzekała ministrom, dopóki rzeczywiste reformy wprowadzone nie będą. Pan Ellice członek byłego ministerjum napisał z Neapolu list do swoich wyborców, w którym oświadcza się przeciwnikiem teraźniejszych ministrów. Rozwiązanie przeszłego ministerjum i parlamentu ogłasza za nieszczęśliwe wypadki, z tego powodu, iż przeszły parlament sprzyjał więcej utrzymywania obecnego stanu rzeczy jak teraźniejszy. Reformę kościoła irlandzkiego przedstawia jako skatę, o którą się rozbija teraźniejsze ministerjum, gdyż i poprzednie rozchwiało się z tej przyczyny. W osadach angielskich w Ameryce, Murzyni bunt podnieśli i spustoszyli wiele plantacji. Wiadomość o słabości s. p. N. Cesarza Franciszka sprawiła niepomyślne wrażenie na giełdzie londyńskiej. — Okonel zakupił bardzo wiele papierów, chce bowiem poznać dobrze tę instytucję, która wielki wpływ wywiera na jego ojczyznę. (G. B. V.)

Hiszpania. Znowu zwiedziono kilka utarczek pod Elizondą, pod Los Arcos i t. d. ich wypadek jest mało znaczący. Obie strony jak zwykle przypisują sobie zwycięstwo. Jenerał Valdez został już rzeczywistie mianowany ministrem

wojny. — Mina spodziewa się od niego dostać nowe posiłki i wtedy zamysła położyć koniec wojnie. — Pana Toreno ministra skarbu obwiniają, iż zamysła zabrać pieniądze ze skarbu i ujechać do Paryża. — Infant Franciszek z swoją małżonką chce opuścić Hiszpanią, królowa rejentka przeciwi się temu, lecz on oświadczył, iż to uczyni mimo jej woli. — Rozkazem królewskim polecono aby wszystkie porty hiszpańskie były otwarte dla Anglików i Francuzów.

Jeden bankier paryżki wróciwszy z teatru do domu, spostrzegł iż mu brakuje trzech rzeczy: żony, kasjera i kassy. Pierwsze dwa artykuły niewiele go zmartwiły, ale najwięcej trzeci. Wkrótce dowiaduje się, którą drogą udał się zbiegi, bierze pocztę i przybywa do Hawru. W oberży pyta się o wszystkich gości, i dziwnym trafem, dowiaduje się, że dwie osoby, których szuka, zajmują przyległy pokój i nazajutrz zamysłają płynąć do Ameryki. Nie traci więc czasu, bierze gospodarza i kilku jeszcze ludzi na świadków, i każe się do pokoju prowadzić. Po głosie kasjera poznaje swego pana, otwiera drzwi, rzuca ma się do nóg, i prosi go aby oszczędzał tej, która zasypia w zamkniętym gabinecie. Pociachu szepnął mu małżonek do ucha: „Nietroszcz się, mój kochany, nie przychodzę po żonę, tylko po kasę.“ Kassier oddaje mu czempredzej pieniądze. Pan daje mu 10 tysięcy franków mówiąc: „Mo-

kochany przyjacielu, to jest nagroda za twoją przysługę, którąś mi wyświadczył, uwalniając mnie od kobiety, która tak dalece o swoich obowiązkach zapomniała. Możecie jutro pojechać do Ameryki.“ Cały Paryż śmieje się z tego wypadku i pochwała postępek męża.

Przybyli do Krakowa. Tutelbaum Zygmunt, Heinrich z Prus. Krzyżmiński Alexan Matuszyński Leopold, Niemojewski Edward Szamb. Ces. Ros. Ołfinowska Tekla z Polski. — Januszkiewicz Szymon, Wolski Piotr ob. Dubieczynski Kazimierz, Babel Ernst, Grabczewski Ludwik, Kraemer Max. Skrzyńska Apolonia ob. Lgocki Alexander, Dunin Józef, Małachowski Ludw. Hr. z Galicyi. Kmety Ignacy, Peryna Mateusz, Iwan Andrzej z Węgier.

Opuścili Kraków. Srednicki Jan, Więclawski Dominik do Polski. — Beer Hermann, Sperling Karol, Stahl August, Babel Ernst do Prus. Ryłski Antoni ob. Stakelberg Hr. i Szambel. C. Ros. Höninger Izaak do Galicyi.

Teatr Narodowy. Jutro na benefis Józefy Szymkajtowej przedstawiona będzie wielka nowa drama z francuzkiego pana Lambignon, przetłumaczona przez Jana Nep. Kamińskiego, w 4 aktach pod tytułem: *Gustaw wychowaniec lasów dalekarijskich.*

Sprostowanie. W wczorajszym numerze, w przedziałce drugiej w wierszu szesnastym, zamiast Września czytaj Marca.